دبدعاتونه کرکه وکه

مؤلف: سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

زبارن: قاضي محمد شعيب (صافي)

Kingdom of Saudi Arabia
The Cooperative Office For Call And Guidance
To Communities at Um Al-Hammam
Under the Supervision of the ministry of Islamic Affairs
Endowment Guidance & Propagation
Tel. 4826466 / 4884496 Fax 4827489 - P.O. Box 31021 Riyadh 11497

Pustu
29

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ⓗ المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد بحائل ، ١٤١٨هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

ابن باز ، عبد العزيز بن عبدالله

التحذير من البدع .- حائل .

٦٤ ص ؛ ١٢ × ١٧ سم

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(النص بلغة البشتو)

١ - البدع في الاسلام　　　أ - العنوان

ديوي ٢١٢،٣　　　١٨ / ١٨٦٨

رقم الايداع ١٨٦٨ / ١٨

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(c) ketabton.com: The Digital Library

فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِيْبَهُمْ
فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ -

(قرآن کريم)

التحذير من البدع

دبدعاتو نه کرکه وکه

مؤلف : سماحة الشيخ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضي محمدشعيب (صافي)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب نوم : دبدعاتونه کرکه وکه

دبحث موضوع : دمیلاد النبی(ص)، معراج دشپی او د شعبان دپنځلسمی شپی دمجلسونو جوړولو شرعی حیثیت

مؤلف : سماحة الشیخ عبدالعزیز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضی محمدشعیب (صافی)

ناشر : مکتبة الامام محمد بن اسماعیل البخاری

د چاپ نیته : ١٤١٤هـ ق

د لومړی چاپ شمیر : ١٠٠٠ ټوکه

د دوه یم چاپ شمیر : ١٠٠٠ ټوکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوه یم چاپ مقدمه

بسم الله الرحمن الرحیم

نحمده ونصلی علی رسوله الکریم و بعد :

دا خبره هر چا ته په ډاګه ده چی د دعوت إلی الله مسئله لکه ځنګه چی منحصره د کوم هیواد ، سمت، نژاد ، قوم، ډلی او فرد پوری نه ده دغه راز په خپله دعوت إلی الحق هم د کومو خاصو وسائلو او طریقو پوری اختصاص نه لری بلکښی متعددی لاری چاری وجود لری چی د امر بالمعروف او نهی عن المنکر او یا په بل عبارت د اسلامی دعوت د عمومیت او پراختیا میندلو په برخه کښی کمك او مرسته کوی .

د دی جملی نه د لیکوالانو سره د کتابونو د چاپ په قسمت کښی تعاون او د کتابونو ، رسائلو او نورو نشراتی موادو مجانا او وړیا توزیع کول. او دغه ډول د عامو مسلمانانو د مطالعی او اګاهی په خاطر د کتابخانو جوړول او د مطالعی او لیکنی لپاره زمینه برابرول د یادونی اوړام وړ ټکی دی .

د مشهـ محدث محمد بن اسماعیل بخاری (رح) په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتابخانه یا کتاب تون چی اوس الحمد لله دعامو مراجعینو پر مخ خلاصه او پرانستی ده د دعوت په دغه ساحه کښې یو مثبت او اغیزمن ګام اخستل بلل کیدای شی .

د دغه رسالی د دوه یم ځل لپاره چاپ او په لږ وخت کښې د لومړی ځل یو زر چاپ شویو ټوکونو تمامیدل او ورسره د علاقه مندانو لخوا شوق او علاقه درلودل په حقیقت کښې له یو پلوه ددی خبری د ژوت والی او ثبوت نښانه ده چی خلك اوس په غوڅ اکثریت سره په ګردو چارو کښې د عمل کولو لپاره د مسنونه طریقو د لټولو او پیژندلو په باره کښې زیاته مینه او دلچسپی لری او دهری هغه وسیلی په لاس ته راوړلو کښې چی د هغی په ذریعه سره د اسلام واقعی روح او حقیقت درك کیږی یو د بل نه سبقت او وړانه والی کوی، او د بل پلوه د حق پرستو علماؤ په ضد د مبتدعینو ملایانو او د هغوی د پلویانو د ناوړه تبلیغاتو د بی اثره پاتی کیدو په باب یو ستر دلیل دی .

د کتاب د دوه یم ځل چاپ په وخت مونږ ته دا فرصت په لاس راغی چی د پښتو هغه شمیرتوری کوم چی په لومړی چاپ کښې د قلمی اصلاح نخخه پاتی شوی وه اصلاح او درست

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـول، او همـدارنګه ځنی اياتونه چی حـرکـات وربـاندی نه ؤ ليکل شوی او د عـامو وګړو لپاره وربـاندی تلفظ کـول سخت او مـشکل ؤ په هغـو بـاندی حرکـات وليـکل شـول او اوس د هر چا لپاره په اسانه سره د استـفادی وړ وګرځيدل.

الله پاك دی مونږ ته په شريعت باندی د عـمل کـولو توفـيق راکړی او زمونږ ټول نيك اعمال دی زمونږ لپاره د نجات ذريعه او وسيله وګرځوی .

وصلی الله تعالی علی خير خلقه محمد وآله واصحابه اجمعين.

محمد شعيب "صافی" - کنـړ - افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

ځنی خلك په دی عقیده دی چی دین دهر سړی دخپل فکر او خوښی شی دی او هر چاچی کومه طریقه دعبادت لپاره غوره کړه او په هغی سره یی عمل تر سره که، دده دنجات او سعادت وسیله ګرځی؛ اما حقیقت دا دی چی ددنیا او آخرت کامیابی یواځی درسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارکو سنتو او طریقو کښی ده او له دینه پرته نوری ټولی لاری چاری په هر نوم او دستور سره چی او نومولی شی تلل وریاندی انسان دتاوان، هلاکت، او تباهی کندی ته غورځوی، ځکه الله پاك ددغه امت دهدایت اولارښونی لپاره رسول الله صلی الله علیه وسلم رالیږلی دی او د دین په ټولو امورو کښی یی پر اسلامی امت باندی دهغه پیروی او متابعت فرض او لازمی ګرځولی دی، او درسول الله صلی الله علیه وسلم پریکړوته غاړه ایښودل او په طریقو او سنتو باندی یی ورله تلل او خوښی ځرګندول دایمان لپاره اساس او بنسټ ټاکلی دی، الهی فرمان په دی برخه کښی داسی هدایت ورکړی دی.

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَايَجِدُوا فِيْ اَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيماً ط

او دغه راز الله(ج) د رسول الله صلی الله علیه وسلم داوامرو او احکامو څخه مخالفت دهلاکت او عذاب باعث خودلی دی او دغه لوی خطرته یې مسلمانان په خپل مبارك قول سره داسی متوجه کړی دی: فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِيْبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ.

که دخدای تعالی د رضا او خوشحالی په لټولو کښې په انصاف سره دقران کریم نصوصو او درسول الله صلی الله علیه وسلم مبارکو احادیثو ته نظرواچول شی حتما سړی دی نتیجی ته رسیږی چی ددنیا اوآخرت کامیابی او دالله تعالی رضا او خوشحالی صرف درسول کریم صلی الله علیه وسلم په تابعداری سره ترلاسه کیدای شی، ځکه چی قرآن کریم فرمایی: قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِيْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ د رسول الله صلی الله علیه وسلم پیروی دانه ده چی سړی فقط یو څو اوامر عملی کړی او دیو څو مناهیوو څخه ځان وساتی، بلکښی درسول کریم صلی الله علیه وسلم پیروی عبارت له دینه ده چی مسلمان په بشپړه توګه خپل ټول کړه وړه دنیوی وی او که اخروی وی، د راحت په حالت کښی وی او که دتکلیف په وخت کښی وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوشحالی په صورت کښی وی او که دغم په مهال کښی وی، په عباداتو کښی وی او که په معاملاتو کښی وی لنډه داچی په هرڅه کښی او هر وخت کښی یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو باندی درست عیار او عملی کړی او په هیڅ شی کښی دپیغمبر علیه السلام داحکامو او سنتو مخالفت ته زړه ښه نه کړی.

د اسلام دسپیڅلی دین لوی خصوصیت او امتیاز دا دی چی په دغه دین کښی صرف دالله جل جلاله قول او درسول اکرم صلی الله علیه وسلم ارشادات، هدایات او سنت د دلائلو په برخه کښی مدار داعتبار دی او دبل هرچا قول او فعل ولوکه دا ډیرغټ شخص ته منسوب هم وی، خوکله چی دالله او دالله درسول داحکامو مخالف وی داعتبار وړنه دی همدا وجه ده چی علماء وایی: هرڅوک چی درسول الله صلی الله علیه وسلم دحکم خلاف کوم عمل وکړی اویا کومه طریقه ایجاد کړی اګر چی ددین په نیت سره وی خوبیاهم کونکی یی ګناه ګار او عمل یی کوته او مردود دی لکه چی پیغمبر علیه السلام فرمائی:

(مَنْ اَحْدَثَ فِی اَمْرِنَا هذاَ مَالَیْسَ مِنْهُ فَهُوَرَدٌّ) .

په دین کښی بدعت ددغه ډول اعمالو دجملی څخه شمیرل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي او دا داسې عمل دی چې فاعل او کونکی یې ددین په صبغه او جامه کښې په دې عقیده باندې تر سره کوي چې ګواکي دا ددین جزء او نیك کار دی، حال داچې دا ددین جزنه بلکښې په اسلام کښې نوی راپیدا شوی عمل یې چې په شرع شریف کښې دهغې لپاره کوم اساس او بنیاد نه شي پیدا کولی، نه په قرآن مجید کښې دهغې په باب کوم اصل مندلی شي او نه ورله په احادیثو کښې دمشروعیت دلیل ښودلی شي، اونه په خیرالقرون کښې ددغه عمل دانجامولو په برخه کښې دچاقول او فعل دسند په توګه وړاندې کولی شي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم په یو مبارك حدیث کښې هرنوی پیدا شوی عمل په دین کښې بدعت بللی دی او هر بدعت ته یې ګمراهي ویلې ده او دهرې ګمراهي انجام یې جهنم ښودلی دی، (کل محدثة بدعة وکل بدعة ضلالة وکل ضلالة في النار) الحدیث.

شیخ عبدالعزیز عبدالله بن باز دسعودي عربستان دافتاء دعوت او ارشاد رئیس په اوسنی عصر کښې واقعا یو داسې شخصیت دی چې داسلامي امت دعقائد و او اعمالو د اصلاح په برخه کښې د دعوت او تبلیغ وظیفې ته په خاص اهمیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

قائل دی او په دغه ساحه کښې داسبابو او وسائلو په عمومیت او پراختیا کښې په اخلاص او صداقت سره هڅه او کوښښ کوی، ترڅو مسلمانان دشرك، بدعت او رسوماتو په ناوره عواقبو باندی خبر شی چی بیا دقرآن کریم او احادیثو په رڼا کښې دشرکی عقیدی، او مزخرفو خودساخته اعمالو څخه ځانونه وساتی.

دشیخ ابن باز یوه رساله د (التحذیر من البدع) په نوم چاپ شوی ده، په دغه رساله کښې نوموری دمیلاد النبی صلی الله علیه وسلم په نوم مروجه محفلونه او مجالس جوړول او اهتمام دغه راز د رجب دمیاشتی په آخره کښې دمعراج دشپی په نوم دیوی شپی لمانځل، او همدارنګه دبرات یعنی دشعبان دپنځلسمی شپی خاص ډول اهتمام او درناوی او دغه شپه دیوځانګړی قسم عبادت لپاره اختصاصول ناروا او بدعت ګڼلی دی او دقرآن کریم او نبوی سننو په استنادیی ددغو محدثو عملونو بطلان او عدم مشروعیت په ډیره معقوله او مدلله توګه سره ثابت کړی دی.

دغه بدعت (دمیلات مروجه محفل) د (۷) اوومی پیری په لومړۍ لسیزه کښې لکه چی ابن خلکان لیکلی دی په (٦٠٤)هـ ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال کښي د مظفرالدين کوکري بن اربل په نوم ديو مسرف پاچا لخوا چې د دين څخه ناخبره ؤ او يو دنيا پرست ناکاره عالم يې ملګرتيا کوله، دموصل په ښار کښې کيښودل شو، او کوم عالم چې ددغه بدعت دايجاد په برخه کښې يې پاچاته دجواز مشوره ورکړې وه دهغه په باب ذهبي په دول الاسلام کښي ليکلي دي چې دهغه نوم عمر بن وحيد ابوالخطاب متوفی ٦٣٣هـ ق ؤ.

حافظ ابن حجرعسقلاني دلسان الميزان په ٤ ټوك ٢٩٦ مخ کښې ددغه مزخرف عالم په باره کښې داسې ليکلي دي:

ده به ددين دائمه وو او اسلافوپه شان کښې ډيره زياته بې ادبي او ګستاخي کوله، دګنده او قبيحې ژبې څښتن ؤ، نهايت زيات احمق او مغرور ؤو، او ددين په امور کښې ډير بې پروا او سست ؤ،علماؤ ويلي دي چې دپاچا مطلب ددغه بدعت په رواجولو کښې ځان ته دعوامو پام را اړول او دخپلې واکمنې استحکام ؤ، او همدغه وجه وه چې کال په کال به يې ددغه محفل دمراسمو په تر سره کولو باندې دلکونو رپو مصارف کوله.

علامه ذهبي د دول الاسلام په ٢ ټوك ١٠٣ مخ کښې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی هکله داسی لیکلی دی (وکان ینفق کل سنة علی مولد النبی صلی الله علیه وسلم نحو ثلاث مائة الف) یعنی هرکال به یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد دلمانځنی په مناسبت جوړ شوی محفل باندی تقریبا دری لکه روپی مصرف کولو. اما روسته بیا په نورو سیمو کسی هم دبدعت پسنده اشخاصو له خوا دغه محدث عمل ته هوا ورکړل شوه او عمومیت یی ومنده، ولی دهند په نیمه وچه کښی چی سړی په دی وروستیو پیړیو کښی دهندوستان او ورسره په ګاونډیوکښی دپرتو هیوادونو پخوانی او وسنی تاریخ ددین په لحاظ سره مطالعه کوی نو ووینی چی ددغه بدعت او په عامه سطحه دنورو بدعاتو په رواجولو کښی خودغرضه حاکمانو او علماء سوء په ګډه سره رول لوبولی دی او لا کله چی واکمنی طبقی دغه ناکاره علماء دخپلو ګټو دساتلو په خاطر په څنګ کښی نیولی دی نو دغه مزخرفه او ماده پرست علماء بیا دهغوی دنفوذ نه په استفادی کولو سره دبدعاتو او رسوماتو په ترویج اوعمومیت کښی ځانونه بنه ستړی ستومانه کړی دی او بالخصوص شیعه وو او بریلیانو ترتهولونه زیاتی په دغه ناولی دند کښی غوتی وهلی دی.

ما دغه رساله «التحذیر من البدع» له دی امله په پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژبه ترجمه کړه چې ددغه لسان ویونکي او لوستونکي له یوخوا د دلائلو په رڼا کښې په دې پوه شي چې داسلام په مکمل کړې شوې دین کښې دغه اعمال چې دبحث موضوع ده او په دې زمانه کښې یې دبل هروخت په نسبت بازار زیات تود دې، کوم شرعي حیثیت نه لري بلکښې د شریعت خلاف نامشروع او محدث عملونه دي او ځان ساتنه ترینه ضروري او لازمي خبره ده، او دبل پلوه دبدعاتو ناوړه اثراتو او عواقبوته هم پام لرونکي اووسي ځکه اکثر خلك دبدعاتو په مهلك جال کې گیردي او په دې گمان چې گني دآخرت لپاره دثواب ذریعه او نیك کار دې تر آخره پورې پکښې اخته وي او بالآخره عمر یې پای ته ورسیږي اوهمدغسې بې توبې مړشي.(وَهُمْ يَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُوْنَ صُنْعًا) .

الله پاك دې مونږ ته په سمه لاره دتللو توفيق راکړي، دبدعاتو، خرافاتو، او هرډول باطل او ناروا ؤ څخه مو دې په آمان کښې وساتي، وماذلك على الله بعزيز صلى الله تعلى على خير خلقه محمد واله واصحابه اجمعين

قاضي محمد شعیب «صافي»

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

لومړی رساله

الحمدلله والصلوة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن اهتدى بهداه اما بعد:

د رسول الله صلی الله علیه وسلم دنیك مرغه میلاد (زیږیدنی) دلمانځنې په مناسبت دخصوصي غونډو جوړولو او په دغو غونډو کښې دپیغمبر علیه السلام داحترام لپاره په دې عقیده چې دی محفل ته تشریف راوړی، پاڅیدل او قیام او په یوه ځانګړې توګه دسلام ادا کول، او دغه راز پکښې دځنو نورو مراسمو داجرا کولو په هکله ډېرو کسانو لخوا څوځوواره داپوښتنه وشوه چې دغه عمل دشریعت له مخې څه حکم لري؟

ځواب: د رسول الله صلی الله علیه وسلم دزیږیدنې او یا دبل چا دزیږیدنې د لمانځنې په مناسبت غونډه (دمولود په نوم محفل) جوړول شرعا بالکل جواز نه لري ځکه چې دا عمل[۱]،

۱- دبحث موضوع هغه مروجه مجالس او محفلونه دي چې د ربیع الاول دمیاشتې په ۱۲ نیټه او یا ددغه ورځې پمناسبت سره په نورو وختو کښې دخاصو مراسمو شرطونو مصارفو او قیوداتو په ترڅ کښې منعقد کیږي. مترجم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدعت او په دین کښې نوی طریقه ده، او داله دی امله چی دغه عمل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی او نه په خیرالقرون (غوره پیړیو)کښې ــ

درسول الله صلی الله علیه وسلم راشده خلیفه ګانو او نورو صحاب وو او تابعینو رضوان الله علیهم اجمعین ددغه عمل داهتمام په برخه کښې اقدام کړی دی، او حال دا چی دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو او سنتو باندی ترټولو خلکو ښه پوهیدل او له هرچانه دوی دنبی علیه الصلوة والسلام سره زیاته مینه او محبت درلوده او په ټول امت کښې دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم دشرع او قانون زیات تابعدار او پیرو وو، درسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد مبارك دی فرمائي: (مَن أَحدَثَ فی أَمرنَا هذَا مَالَیسَ مِنهُ فَهُوَرَدٌّ)[۱] او په بل حدیث کښې نبی علیه السلام فرمایلی دی: (عَلَیکُم بِسُنَّتِی وَسُنَّةِ الخُلَفَاءِ الرَّاشِدِینَ المَهدِیِّینَ مِن بَعدِی تَمَسَّکُوابِهَا وَعَضُّوا عَلَیهَا بِالنَّوَاجِذِ وَاِیَّاکُم وَمُحدَثَاتِ الاُمُورِ فَاِنَّ

۱- ځمونږ د اسلام په دین کښې چی چا داسی نوی کار اضافه کړو چی ددین ځخه نه وی هغه عمل مردود دی دمنلو وړنه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

كُلُّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَة)[۱]

په دغو دواړو مبارکو احاديثو کښې دبدعاتو ارتکاب په کلکه سره منع شوی دی او دمبتدعينو دپاره سخته ويره او تحذير بيان شوی دی. الله جل جلاله په خپل مبين کتاب کښې په دی هکله فرمائی: (وَمَا اٰتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُم عَنهُ فَانتَهُوا)[۲]

او همدارنګه الله تعالی فرمائی: فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ[۳].

او بل ځائی فرمايلی دی: (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِى رَسُولِ اللّٰهِ

۱- پرتاسی باندی ځما دسنتو او طريقو عملی کول او پابندی لازم ده او له مانه وروسته ځما دهدايت مندوونکو خلفاء دطريقو کلك پابند شی، منکولی ورباندی ولګوی اوعمل پری وکړی او په دين کښې دنوو راپيدا شويو اعمالو څخه ځان وژغوری ځکه په دين کښې دهرنوی عمل انجامول بدعت دی او هر بدعت (بدعت کونکی) ګمراه دی.

۲- سورة حشر :(۷) او هغه څه چی درکړی تاسوته رسول (دالله) نوروائی خلی وينسی قبول ئی کړی، او هغه څه چی منع کوی (رسول الله) تاسی له هغه څخه، نو بيرته شی تری (مه ئی غواړی).

۳- سورة النور : (٦٣) پس ودی يريږی هغه کسان چی مخالفت کوی له امره (حکمه) ددغه رسول ځما، له دينه چی ورسيږی دوی ته څه فتنه (آفت په دنيا کښې) يا ورسيږی دويته عذاب دردناك (په آخرت کښې).

(c) ketabton.com: The Digital Library

أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا(١).

همدادول الله پاك مهرباني كوى او فرمائي: وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُم بِإِحْسَانٍ رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ(٢)؛

او همدغه راز الله تعالى فرمايلي دي:

(اَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ

١- سورة احزاب : (٢١) خامخا په تحقيق دي تاسي ته (اى ويريدونكيو) په (كارد) رسول الله صلى الله عليه وسلم كښې اقتداء غوره، نيكه دپاره دهغه چاچي داريږي دالله تعالى اواميد لري (دملاقات) او ورځي روستني (قيامت) او ډير يادوى الله تعالى هم په خوله هم په زړه.

٢- سورة التوبة : (١٠٠) او هغه وړاندينى اولنى ايمان لرونكى له مهاجرينو او انصارونه او نور هغه كسان چي ددغه سابقانو متابعت يى كړى دى ددوى په احسان يعنى نيكى سره راضى شوى دى الله تعالى له دوى څخه (دطاعت په قبول سره) او راضى شوى دى دوى له الله تعالى نه (دنعمت په وركړه) او الله تعالى دوى ته جنتونه تيار كړى دى چي ددغه جنتونو يعنى دونو او ماڼيو دلاندى به يى ويالى بهيږى او دوى به په هغو كښې دتل او هميش لپاره اوسيږى دغه (رضاء او جنت) ډير لوى برى دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا[۱]

په قرآن کریم کښې دغه ډول آیتونه ددې موضوع په ارتباط زښت زیات دی، نو اوس چې دشه ځیل مولود د ثواب په نیت لمانځل کیږي نو دینه خو داسې څرګندیږي چې (العیاذ بالله) الله پاك ددې امت لپاره دین نه ؤ مکمل کړی او رسول الله صلی الله علیه وسلم هم دغه دین څرنګه چې لازم او مناسب ؤ خپل امت ته نه ؤرسولی چې په عمل کښې یې راوستی وای، ترڅو روستني خلك را پیدا شول او په اسلام کښې یې داسې نوې کارونه یعني بدعات او خرافات چې شریعت دهغې اجازه نه وه ورکړې راپیدا کړل او دا په دې ګمان چې دا نیك کارونه دی، دین وربإندې کمال ته رسیږي او الله جل جلاله ته دتقرب وسیله ګرځي، حال داچې دابې له شکه ډیر لوی خطرناك خیال دی، او په الله پاك او رسول الله صلی الله علیه وسلم باندې اعتراض او نیوکه ده کوم چې الله جل جلاله او دهغه رسول محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم ترینه منزه

۱- سورت مائده : (۳) نن ورځ مکمل کړو ما تاسې ته دین ستاسې یعنې اصولا او فروعا، او تمام یعنې پوره می کړو خپل نعمت پرتاسې (ای مؤمنانو!) یعنې ددین په اکمال سره او غوره کړو ماتاسې ته اسلام ددین په لحاظ سره، یعنې په ټولو ادیانو کښې ډیر پاکیزه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مبراء دی، ځکه الله پاك دخپلو بندګانو لپاره دین پوره کړی دی او نعمت یی وربناندی تمام کړی دی.

رسول الله صلی الله علیه وسلم هم په بشپړه توګه سره دین بیان کړی دی او جنت ته دننوتو او دجهنم داور څخه دبچ پاتی کیدوټول طرق اولاری یی خپل امت ته په واضحه توګه ښوولی او په ګوته کړی دی، څکه په صحیح حدیث کښی چی عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما یی روایت کړی دی داسی راغلی دی: عن عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما قال رسول الله صلی الله علیه وسلم مابعث الله من نبی الا کان حقا علیه ان یدل امته علی خیر ما یعلمه لهم وینذرهم شرما یعلمه لهم، رواه مسلم فی صحیحه[١]

او دا ښکاره خبره ده چی زمونږ پیغمبر جناب محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم د ټولو انبیاءُ غوره او آخرنی پیغمبر دی او د تبلیغ او نصیحت په لحاظ د ټولو څخه اوچت او اکمل

١- دعبدالله بن عمرو رضی الله عنهما څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی: الله پاك په هر نبی باندی دا لازمه کړی ده چی خپل امت ته د نیکو او غوره کارونو تعلیم ورکړی فائدی او ګټی یی ورته وښائی او دبدو(ناوړو) کارونو نه ورته دځان ساتنی په هکله توصیه وکړی او ویی ویره وی، دغه حدیث مسلم شریف پخپل صحیح کښی روایت کړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی نو که چیری دمولود د لمانځنی په مناسبت مجلسونه جوړول د الله تعالی د غوره شوی دین یوه برخه وای، حتماً به دا عمل یا رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپل ژوند کښی په خپله انجام کړی وای او یابه دده صلی الله علیه وسلم صحابه ؤ رضی الله عنهم ددغه فعل کولو ته اقدام کړی وای خوکله چي په خیر القرون کښی یعنی په غوره شویو پیړیو کښی هم دغه عمل د چا لخوا ترسره شوی نه دی نو ثابته شوه چی دا داسلام د احکامو څخه نه بلکښی دا دهغو بدعاتو له جملی څخه دی چی په اسلام کښی نوی را پیدا شوی دی او نبی علیه السلام خپل امت ددغو ناجائزو کارونو د ارتکاب څخه ویرولی دی لکه چی په تیرو دوه مبارکو احادیثو کښی یی یادونه وشوه، او دغو دوه حدیثونو ته د معنی په لحاظ ورته نور ډیر احایث هم شته چی دغه مدعی ثابته وی لکه دا قول درسول کریم صلی الله علیه وسلم شو چی دجمعی د ورځی په خطبه کښی یی وفرمایل:

اما بعد: فإن خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمدصلی الله علیه وسلم وشر الامور محدثاتها وکل بدعة ضلالة- رواه الامام مسلم فی صحیحه[1]

---

(۱) اما بعد: بیشکه د الله تعالی کتاب تر ټولو غوره کلام او بیان دی چی بهترینه طریقه دمحمدی کتاب په ذریعه سره مندل کیزی اودمحمد رسول الله->

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی برخه کښې زښت زیات آیاتونه او احادیث وارد شوی دی، او ددغه امت ډیر زیات شمیر علماؤ هم ددغه ډول محفلونو د انعقاد او جوړولو څخه انکار کړي دی او د ذکر شویو آیاتونو او احادیثو او څنو نورو شرعی دلائلو په اساس یی هغه ناروا گڼلی دی او دهغی نه یی د منع کیدو او ځان ساتنی په باب یادونه کړی ده، البته بعضو متأخرینو ورته جواز ورکړی دی، خو هغه هم په دی شرط چی دغه غیر مشروع شیان پکښې ونه کړای شی مثلاً درسول الله صلی الله علیه وسلم په ستاینه کښې غلو او تجاوز ونه کړای شی، د ښځو او نارینؤ تر مینځ اختلاط نه وی، د موسیقی او لهو ولعب نور وسائل پکښې استعمال نه شی، او همدارنګه څنی نور داسی اعمال پکښې ترسره نه شی چی د اسلام سپیڅلی قانون ناروا گڼلی وی او دوی یی په دی گمان کوی چی دا بدعت حسنه دی او جواز لری ځکه شرعی قانون دادی چی کله په کوم شی کښې په دینی لحاظ سره نزاع واقع شی نو دالله تعالی کتاب او د محمدصلی الله علیه وسلم سنتو او ارشاداتو ته یی وړاندی کوو

-> صلی الله علیه وسلم سنت دخیر او هدایت سرچشمه ده، او ترټولو ناوړه هغه کارونه دی چی په دین کښې نوی د ځانه اضافه او ددین جز وګرځول شی او هر نوی کار(بدعت) گمراهی او ضلالت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دقرآن کریم او احادیثو په رڼا کښې یې فیصله او پریکړه لټوو چي دالله او د رسول الله صلی الله علیه وسلم په دی برخه کښې څه فرمان دی لکه چی الله پاك فرمائی:

يَآ اَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوْا اَطِيْعُوْا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوْا الرَّسُوْلَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِيْ شَيْءٍ فَرُدُّوْهُ إِلَى اللّٰهِ وَ الرَّسُوْلِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الآخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَأْوِيْلاً. (۱)

دا رنگه الله پاك په بل ځای کښې فرمایلی دی: وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيْهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللّٰهِ (۲) ۰

مونږ دغه مسئله چی د مولود په مناسبت د محفلونو ځانگړی اهتمام دی د الله پاك کتاب ته وړاندی کړه، الله جل جلاله په خپل کتاب کښې مونږ ته په فعل او ترك کښې د رسول الله صلی الله علیه وسلم په اطاعت او پیروی سره امر

---

(۱) نساء (۵۹): ای مؤمنانو! تاسی د الله حکم ومنی او دالله د رسول حکم ومنی او اطاعت وکړی د خاوندانو د حکم چی ستاسی څخه وي یعنی د مسلمانانو حاکمانو او مشرانو او که بیا مو په کوم شی کښې نزاع پیښه شوه نو الله طرفته یعنی دالله کتاب ته او رسول ته یعنی د رسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو ته یې راجع کړی که په الله او ورځ د آخرت باندی ایمان لری، او دا رجوع الله او رسول ته ډیره غوره ده او دا رجوع د عاقبت له جهته ډیره ښه ده.

(۲) شوری- ۱۰: او په هغه خبره کښې چی د کوم څیز په باب جگړه کوی تاسی پس د هغی حکم یعنی فیصله الله ته مفوضه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی دی او ددی خبری آګاهی پکښی هم راکړی ده چي د اسلام سپیڅلی دین په تمامه معنی سره کامل (او مکمل دی)او ددی خبری د ثبوت کوم دلیل چی رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه محفل اهتمام په خپله کړی دی وجود نلری، نو معلومه شوه چی دا په هغه دین کښی نشته کوم چی الله پاك مونږ لپاره بشپړه کړی دی او درسول کریم صلی الله علیه وسلم په اتباع سره یی راته پکښی حکم فرمایلی دی، او دا ځکه چي مونږ دغه مسئله د رسول الله صلی الله علیه وسلم سنتو ته هم راجع کړه او په هغی کښی مو ولیدل چی دا فعل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی اونه یی بل چاته د هغی امر کړی دی او نه دده قدرمنو صحابۆ ددغه عمل په ترسره کولو کښی اقدام کړی دی، پس ددی ټولونه دا نتیجه په لاس راځی چی دا شرعی عمل نه دی بلکښی د هغو بدعاتو له جملی څخه دی چی نوی را پیدا شوی دی او دین ګنګل کیږی.

ددغه تحقیق په رڼا کښی چی هرڅوك لږ غوندی بصیرت و لری، حق یی خوښ وی او دحق په پلټنه کښی دانصاف نه کار اخلی په دی پوهیږی چی دمولود په مناسبت ددغه ډول مجلسونو ترتیب ددین دامورو څخه نه دی بلکښی هغه ناروا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عمل دی چی الله پاك او دهغه رسول صلی الله علیه وسلم یی په ترك او ورنه په اجتناب کولو سره مونږ ته امر کړی دی، او داچی په مختلفو سیمو کښی ډیر خلك دمیلاد په مناسبت غوندی او مجلسونه جوړوی نوعقل مند انسان باید په دی ونه غولیږی ځکه حق داشخاصو په کثرت سره نه پیژندل کیږی بلکښی حق یواځی دشرعی دلائلو په اساس پیژندل کیږی اوبس لکه چی الله پاك دیهودو او نصارا ؤو متعلق فرمائي: (وَقَالُوا لَن يَدخُلَ الجَنَّةَ الا من كَانَ هُوداً أو نَصَارى تِلكَ أمَانِيُّهُم قُل هَاتُوا بُرهَانَكُم اِن كُنتُم صَادِقِينَ) [۱].

او په بل ځای کښی الله پاك فرمایلی دی: (واِنْ تُطِعْ اكثَرَمَن فِی الأرضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللهِ) [۲].

اوبیا زیاتره دمولود په مناسبت دغه مجالس برسیره پردی چی بدعت دی نور یو زیات شمیر منکرات او ناروا اعمال

۱- بقره : (۱۱۱) وائي اهل کتاب له سره نه ننوځی جنت ته مگر هغه څوك به ننوځی چی یهودی یا نصرانی وی، دا ددوی نفسانی غوښتنی دی دوی ته ووایه راوړی خپل دلیل پردی خبره که په دی وینا کښی ربښتنی یی.

۲- انعام : (۱۱٦) او که متابعت وکړی ته دزیاتو هغه کسانو چی په ځمکه کښی دی نو وابه دی ړوی دوی ای محمده ! دالله دلاری څخه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکښی ترسره کیږی مثلاً د نارینه وو سره دښځو اختلاط، ساز او سرود (آوازونه او غزلی ویل) دموسیقی دآلاتو غږول، دنشه یی او مخدره شیانو استعمال او څښل او دځنو نورو ناوړه اوغیر مشروع کارونو انجامول شول، او کله کله پکښی ددینه هم لوی جرم واقع کیږی چی هغه شرك اکبر دی، دمثال په ډول درسول الله صلی الله علیه وسلم په ستاینه او تعریف کښی غلو او بی ځایه مبالغه کوی، د اولیاء الله په مدحه کښی دحدنه تجاوز کوی، آواز او فریاد ورته کوی مرسته ورنه غواړی او داعقیده ساتی چی اولیاء عالم الغیب دی، او دغه راز بعضی نور ناروا کارونه شو.

او حال داچی په سیی روایت کښی راغلی دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی: (ایاکم والغلوفی الدین فانما اهلك من کان قبلکم الغلو فی الدین).

په دین کښی دغلو او بی ځایه مبالغی څخه ځانونه وساتی ځکه ستاسی څخه مخکښی خلك په دین کښی دغلو او افراط په وجه هلاك شوی دی.

او په یو بل حدیث کښی چی امام بخاری(رح) روایت کړی دی نبی علیه السلام فرمایلی دی: (لا تطرونی کما اطرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

النصاری ابن مریم انما انا عبد فقولوا عبدالله ورسوله) خرجه البخاری فی صحیحه من حدیث عمر رضی الله عنه.

(څما دتعریف او توصیف په وخت کښنی دحد څخه تجاوز مه کوی لکه څنکه چی نصرانیانو دعیسی بن مریم په باره کښنی اوکړه او هغه ته یی د الله تعالی دځوی نسبت وکړ ، زه صرف بنده یم نو په دی اساس څما په هکله او وایی: عبدالله ورسوله)

یعنی څمادتوصیف په برخه کښنی دومره افراط مه کوی لکه څومره چی نصاریٰ ؤ دعیسی بن مریم په برخه کښنی کړی ؤ بی شکه زه بنده یم ماته دالله بنده او دهغه رسول او وایئ.

او بیا دحیران تیاوړ خبره خولا داده چی زیاتره خلك په دغه ډول کنفرانسونو کښنی برخه اخستلو ته په زیات اهمیت قائل وی او دالله تعالی دحقوقو او فرائضو په اداء کولو کښنی سست او مقصر وی حتی چی په جمع سره لمانځه ته هم حاضریدای نشی او په دی نه پوهیږی چی دڅومره ستری گناه مرتکب وګرځیدل ولی دیته یی خیال قدری هم نه وی. بیشکه چی دا دایمان کمزوری او دالله تعالی دورکړی بصیرت کم والی دی، او په زړونو باندی د ډول ډول معصیتونو او گناهونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزنگ تاثیر اواغیزه ده الله پاك دی مونږ او ټولو مسلمانانو ته ددغه مرض څخه شفاء نصیبه وګرځوی. (١)

او ځنی خلك په دی ګمان هم دی چی دغه محفل ته نبی اکرم صلی الله علیه وسلم په خپله تشریف راوړی چی له همدی امله یی داستقبال لپاره ودریږی سلام اداء کوی او هرکلی اهلا وسهلا وایی چی دا ډیر لوی باطل او دبدترین جهل نتیجه ده ، ځکه رسول الله صلی الله علیه وسلم دقیامت دورځی نه مخکښی دخپل قبرڅخه نه راوځی او نه دچا سره ملاقات کوی او نه ددوی اجتماع ګانوته حاضریږی بلکښی دقیامت دورځی پوری په خپل قبر کښی مقیم او تشریف لرونکی دی او روح مبارك یی دعزت په مقام کښی درب العزت په وړاندی په اعلی علیین کښی قرار لری لکه چی الله پاك دالمؤمنون په سورة کښی فرمایلی دی: (ثُمَّ اِنَّكُم بَعدَذلِكَ لَمَیِّتُونَ ثُمَّ اِنَّكُم یَومَ القِیَامَةِ تُبعَثُونَ) ٢

١- کله چی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد په مناسبت محفلونه او غونډی جوړول لکه چی تاسوته دشرعی دلائلو په رڼا کښی ثابته شوه کوم شرعی حیثیت نه لری نو دبل هرچا دزیږیدنی تلین چی په هرنوم سره لمانځل کیږی په طریق اولی سره غیر مشروع او ناروا عمل دی ولوکه دخلکو په نظر ډیرغت اشخاص پکښی هم کلدون وکړی لکه په موجوده وخت کښی چی د پیرانو او ملنګانو په قبرونو او مزارونو باندی دعرس په نوم غونډی اومیلی جوړیږی او یو تعداد دپام وړ مذهبی او سیاسی اشخاص پکښی ګډون کوی. مترجم

٢- د المؤمنون سورة(١٥-١٦) بیا بیشکه تاسی پس له دی خامخا مړه کیدونکی یی، بیشکه تاسی دقیامت په ورځ کښی بیا ژوندی را پاځولې شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوهمدارنگه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائي: قال النبي صلی الله علیه وسلم انا اول من یشق عنه القبر یوم القیمة وانا اول شافع وانا اول مشفع[۱].

دغه مبارك حدیث او پاسنی ذکر شوی مبارك آیت او هغه نور آیاتونه او احادیث چی دغو دواړوته په معنی کښی ورته والی لری ټول په دی باندی دلالت کوی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم اوهم نور مړی به د قیامت له ورځی نه مخکی دخپلو قبرونو څخه نشی راوتلی، او دا دټولو اسلامی علماءُ په مینځ کښی مجمع علیها او متفقه مسئله ده چی هیڅ نزاع او اختلاف پکښی ددوی ترمینځ نشته، نو مسلمانانوته پکاردی چی دغه مسائل په پام کښی ونیسی او دهغو بدعاتو او خرافاتو څخه اجتناب وکړی کوم چی جاهلانو ایجاد کړی دی او په شرعی دلیل باندی اتکاء نه لری.

والله المستعان وعلیه التکلان ولاحول ولاقوة الا به.

اما کوم چی په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی درود

۱- دقیامت په ورځ به زه هغه څوك یم چی دټولونه به لومړی دقبر څخه پورته کیږم، او زه به لومړی شخص یم چی سفارش به کوم او زه به لومړی شخص یم چی شفاعت به می قبول شی. علیه من ربه افضل الصلوة والسلام.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او سلام ویل دی هغه بی له شکه دتقرب حاصلولو غوره طریقه او نیك عمل دی لکه چی الله پاك فرمایلی دی: انّ اللّهَ وَمَلٰئِکتَهُ یُصَلُّونَ عَلَى النَّبِیِّ یاأَیُّهَا الَّذِینَ امَنُوا صَلُّوا عَلَیهِ وَسَلِّمُوا تَسلِیمًا[۱].

او درسول الله صلی الله علیه وسلم فرمان دی: من صلی علیّ واحدة صلی الله علیه بها عشرا[۲] او دا په هروخت کښی جائز او مشروع عمل دی او بالخصوص دهر لمانځه نه ورروسته یی په ویلو باندی زیات تینګارشوی دی، او حتی چی دډیرو علماء په نزد باندی دهرلمانځه په روسته نی قعده کښی ددرود لوستل یو وجوبی امر دی، او په نورو ډیرو ځایونو کښی بیا درود ویل لکه چی یو زیات شمیر احادیث وریاندی دلالت کوی سنت موکده دی، مثلاً د آذان ویلو ورروسته، درسول الله صلی الله علیه وسلم دمبارك نوم اخستلو په وخت کښی، او دارنګه دجمعی په شپه او ورځ کښی شو.

۱- بیشکه الله پاك او پریښتی پرنبی علیه السلام باندی درود وایی، ای مؤمنانو تاسی پرهغه باندی ډیر درود او سلام ولولئ.

۲- چاچی پرماباندی یوځل درود ووایه الله پاك په هغه باندی لس واری درود او رحمت لیږی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله پاك څخه سوال کوو چې مونږ او ټولو مسلمانانو ته په دين باندې دپوهيدو او ثبات توفيق راکړی او دنبوی سننو مطابق راته عمل په برخه کړی او له هر راز بدعاتو او خرافاتو څخه مو په امان کښې وساتی اِنَّهُ جَوّادٌ كَرِيمٌ وَصَلَّى اللّهُ وَسَلَّمَ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ والِه وصَحبِه اَجمَعِين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه یمه رساله

دمعراج دشپی درناوی او په دغه مناسبت دخاصو مراسمو ترسره کولو حکم.

الحمد لله والصلوة و السلام علی رسول الله وعلی اله وصحبه. امّا بعد: په دی کښې شك نشته چی د معراج واقعه درسول الله صلی الله علیه وسلم په صداقت باندی روښانه او څرگند دلیل دی، او دالله تعالی په وړاندی درسول اکرم صلی الله علیه وسلم دشان او منزلت په برخه کښې ښکاره ثبوت دی لکه چی همدغه واقعه دالله تعالی په بی ساره قدرت او په گردو مخلوقاتو باندی د ده دعلو او اوچت والی په باب یوستر دلیل هم دی. الله جل جلاله په دی هکله داسی فرمایلی دی:

سُبْحَانَ الَّذِیْ اَسْرٰی بِعَبْدِهٖ لَیْلاً مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَی الْمَسْجِدِ الْاَقْصٰی الَّذِیْ بٰارَکْنَا حَوْلَهٗ لِنُرِیَهٗ مِنْ اٰیٰتِنَا اِنَّهٗ هُوَالسَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ(۱) .

---

(۱) بنی اسرائیل: (۱) پاك دی هغه ذات چی خپل بنده(محمد) یی بیولی ؤ په یوه شپه کښې یعنی په یوه برخه دشپه کښې د مسجد حرم څخه تر مسجد اقصی پوری، هغه چی مونږ برکت اچولی دی گرد چاپیره دهغه او دغه بیول د محمدﷺ د دی لپاره ؤچی وښایو مونږ ده ته ځنی دخپلو دلائلو څخه بیشکه چی دغه الله همدی ښه اوریدونکی او لیدونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه په تواتر سره ثابته شوی ده چی دی اسمانو نوته پورته بوتلل شو. دټولو اسمانونو دروازی ورته بیرته شوی ان تردی چی داووم اسمان څخه تیر شو، او خپل پالونکی یی

ورسره دهغه څه متعلق خبری وکړی دکوم شی چی ئی اراده درلوده، او الله تعالی وریاندی پینځه لمونځونه فرض کړل، او دغه لمونځونه ابتداءً الله پاك پنځوس فرض کړی ؤ، خود رسول الله صلی الله علیه وسلم دټینګار او بیا بیا مراجعی په سبب چی هر واربه ئی دالله تعالی نه د تخفیف سوال کاؤ پینځه لمونځونه پاتی شول چی په فرضیت کښی پنځه دی او په اجر او ثواب کښی پنځوس دی ځکه دیوی نیکی پرځای الله پاك لس برابره بدله او ثواب ورکوی. فلله الحمد والشکر علی جمیع نعمه.

دغه شپه په کومه کښی چی داسراء او معراج واقعه پیښه شوی ده په صحیح احادیثو کښی ددغه شپی تعین نه دی راغلی او ټول هغه روایات چی ددغه شپی په تعین کښی وارد دی دحدیث دفن پوهانو په نزد باندی هغه درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابت نه دی او داچی الله پاك دغه شپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخلکو څخه هیره کړی ده په دی کښی هم دالله پاك دير لوی حکمت دی او فرصاکه دمعراج دشپی تعین هم ثابت شیٔ مسلمانانو له جائز نه دی چی دغه شپه دعبادت اوریاضت لپاره خاص وګرځوی او یا په دغه شپه کښی دخاصو مراسمو په ترڅ کښی محفلونه جوړ کړی، ځکه نبی علیه السلام او دهغه اصحابو رضی الله عنهم په دغه شپه کښی نه کوم محفل او مجلس جورکری ؤ او نه ئی هغه دکوم شی دپاره خاص کړی وه، نوکه په دغه شپه کښی محافل جوړول او په خاصو مراسمو سره ددغه شپی لمانځل شرعی حکم وائی نو خامخا به رسول الله صلی الله علیه وسلم خپل امت ته قولا او یافعلا دهغی بیان کړی وی او که درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ددغه شپی داهتمام متعلق کوم شی واقع شوی وای نو هغه به معلوم او مشهور وی او صحابه کرامو به خامخا مونږ ته دهغی نقل او روایت کړی وی ځکه هغوی په پوره امانت داری سره دخپل پیغمبر محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ټول هغه څه نقل کړی دی چی امت مسلمه ورته اړتیا لری، ددین په باره کښی له هغوی نه هیڅ کمی نه دی شوی بلکښی هغوی دهر نیك کارکولوته سبقت او وړاندی والی کړی دی نوکه په دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه کښې ددغه شپې دتعظيم په خاطر په خاصو مراسمو سره غونډه او جشن نيول مشروع طريقه وائي، نو صحابه کرامو به تر ټولو خلکو څخه مخکښې دغه عمل ته اقدام کړی وای، او رسول الله صلی الله عليه وسلم ناصح ترين دخلکو دی، او درسالت پيغام يې په بشپړه توګه سره رسولی دی او امانت يې ادا کړی دی. نو که چيرته ددغه شپې درناوی او مجلسونه جوړول پکښې دالله تعالی ددين داحکامو څخه وای، نو رسول الله صلی الله عليه وسلم به ضرور د هغې بيان کاؤ او پټ به يې نه پريښوده خو کله چې په دې برخه کښې دهيڅ کوم شی ثبوت دشارع له خوا نشته نو دا په داګه شوه چې ددغه شپې تعظيم او محفلونه جوړول په دغه شپه کښې د اسلام څخه نه دی ځکه الله پاك ددغه امت لپاره خپل دين مکمل کړی او نعمت يې ورله پوره کړی دی او دهغه چاپه هکله يې کرکه ښودلې ده چې په دين کښې هغه څه معمول ګرځوی کوم چې الله پاك دهغې دکولو اذن نه وی کړی الله پاك دخپل مبين کتاب دمائدې په سورت کښې داسې فرمايلي دي: اَليَومَ اكمَلتُ لَكُم دينَكُم واَتمَمتُ عَلَيكُم نِعمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الاِسلاَمَ دِينًا. دغه راز دشورې په سورة کښې الله(ج) فرمايلي دي: (اَم لَهُم شُرَكَاءُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شَرَعُوَا لَهُم مِّنَ الدِّينِ مَالَم يَاذَن بِهِ اللهُ ولولاكَلِمَةُ الفَصلِ لَقُضِيَ بَينَهُم وَاِنَّ الظّلِمِينَ لَهُم عَذَابٌ اَلِيمٌ[۱].

او په ډیرو احادیثو کښې هم دبدعاتو نه ډځان ساتنې په باب درسول الله صلی الله علیه وسلم ارشادات موجود دی او تصریح پکښې شوی ده چې بدعات گمراهی او ضلالت دی او داله دی امله چې اسلامي ټولنه د بدعاتو عظیم خطرته پام لرونکې اووسی او دکولو ځخه یې اجتناب وکړی ددغو احادیثو له جملې ځخه یو هغه حدیث دی چې په صحیحینو کښې دحضرت عائشې ام المؤمنین رضی الله عنها په روایت سره موجود دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی:

(من احدث فی امرنا هذا مالیس منه فهورد)(۱) او دامام مسلم په یو روایت کې داسې راغلی دی: (من عمل عملاً لیس علیه امرنا فهورد)[۲] «چاچې داسې یوعمل وکړچې ځمونږ اذن

۱- شورى (۲۱) آیا دوی لره شریکان دی چې سازکړی دی هغوی د دوی لپاره له دین ځخه هغه ځه چې حکم نه دی کړی په هغې سره الله پاك اوکه چیری نه وائي خبره دفیصلی نو خامخا به حکم کړی شوی ؤ په مینځ ددوی کښې، او بیشکه ظالمان به په دردناك عذاب کښې مبتلا وی.

۲- ترجمه یوځل مخکښې شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او طریقه په کی نه وی هغه مردود دي»

دمسلم شریف په یو بل حدیث کښی دجابر رضی الله عنه روایت دی، دی وائي چی رسول الله صلی الله علیه وسلم به دجمعی دورځی په خطبه کښی فرمایل:

(اما بعد: فان خير الحديث كتاب الله وخير الهدى هدى محمد صلى الله عليه وسلم وشرالامور محدثاتها وكل بدعةٍ ضلالة)[1].

حضرت عرباض بن سارية رضی الله عنه فرمائی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم یوه ورځ مونږ ته په دومره مؤثر اندازه سره وعظ او بیان وکړو چی په زړونوکی ورځخه ویره پیدا شوه او سترګی ژړه غوني شوی اوخکی تربنه اوبهیدی مونږ وویل: ای دالله تعالی رسوله! معلومیږی چی ګواکی دا آخرنی او الوداعی وعظ دی نو وصیت وکړه مونږ ته، رسول الله صلی الله علیه وسلم ؤفرمایل:

اوصيكم بتقوى الله والسمع والطاعة وان تأمر عليكم عبد فانه من يعش منكم فسيرى اختلافا كثيرا فعليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين المهديين من بعدى تمسكوابها وعضوا عليها

۱- ترجمه یوحل مخکسی شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالنواجذ واياكم ومحدثات الامور فان كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم احادیث پدی برخه کښی ډیر وارد شوی دی او دغه ډول د رسول الله صلی الله علیه وسلم داصحابو او صالحینو سلفونه هم دبدعاتو څخه دځان ساتنی په باب ویره او ترهه ثابته ده او البته داپه دی لحاظ چی بدعت په دین او اسلامی شریعت کښې دداسی یو عمل زیات والی دی چی دالله پاك اذن او حکم پکښې نشته او دیهودانو او نصرانیانو سره چی داسلام دشمنان دی مشابهت او ورته والی دی ځکه هغوی په دین کی هغه خود ساخته څیزونه راننه ایستلی ؤ چی الله پاك یی حکم نه ؤکړی اوبل داچی دبدعاتو دمینځ ته راتلوله امله په نقصان اونیم ګړتیا سره داسلام دمقدس دین متهم کیدل لازمیږی او هرچاته معلومه ده چی په دی کی څومره لوی فساد دی او دالله پاك ددغه مبارك قول سره مخالفت دی چی فرمائی: (اَلیَومَ اکمَلتُ لکُم دِینَکُم وَاَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لکُمُ الاسِلاَمَ دِینًا).

او همدارنګه درسول الله صلی الله علیه وسلم دهغو احادیثو صریح اوښکاره مخالفت دی کوم چی دبدعاتو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځان ساتني، ویری او منافرت متعلق وارد شوی دی.

زه هیله لرم هغه دلائل کوم چی مونږ ذکر کړل، ددغه بدعت یعني داسراء او معراج دشپی دجشن نیول او لمانځلو دردکولو په برخه کښی دحق مطالبه کونکی لپاره کافی او قناعت بخښونکی وی او پری پوه شی چی داعمل کوم شرعی حیثیت نه لری دځانه اضافه کړی شوی کار دی ځان لری ساتنه ورنه ضروری خبره ده، ځرنګه چی الله پاك په مسلمانانو باندی نصیحت کول او دشرعی امورو بیانول واجب ګرځولی دی او دعلم کتمان او پټول ئی حرام کړی دی، نو ما غوره وګڼله چی دخپلو مسلمانانو ورونو پام دغه بدعت ته راوګرځوم کوم چی په زیاترو سیمو کښی معمول او مروج دی ان تردی چی بعضو خلکو پری باندی دشرعی او دینی عمل ګومان کړی دی.

مونږ دالله پاك څخه سوال کوو چی مسلمانان اصلاح او درست کړی او دین باندی پوهیدل ئی نصیبه وګرځوی مونږ او دوی ته په حق باندی دتمسك او ثبات او دشریعت مخالف عمل په ترك او پریښودو باندی توفیق راکړی او الله پاك په دی باندی قادر او توانا دی.

وصلی الله علیه وسلم وبارك علی عبده ورسوله نبینا محمد واله وصحبه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه رساله

دشعبان (برات) دمیاشتی دپینځلسمی شپی دخاص درناوی او دعبادت لپاره دهمدغه شپی دتخصیص او تعین په هکله شرعی حکم.

الحمدلله: لائق دحمد او ستاینی دی هغه ذات چی زمونږ لپاره ئی خپل دین کامل کړی دی او پرمونږ باندی ئی دخپلو نعمتونو پوره پیرزونه کړی ده، درود او سلام دی وی دالله پاك په نبی او رسول رحمة للعلمین محمّد صلی الله علیه وسلم باندی.

اما بعد: الله پاك په قرآن کریم کښی فرمایلی دی:

اَلیَومَ اکمَلتُ لکُم دِینَکُم واَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاِسلاَمَ دِینًا[۱] بیا سورة شوری کښی فرمائی:

(اَم لَهُم شُرکَآءُ شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الدِّینَ مَالَم یَاذَن بِهِ اللّهُ)[۲]

وفی الصحیحین عن عائشة رضی الله عنها عن النبی صلی

۱-۲- ددی تولو ترجمه په لومړئ رساله کښی مکمله شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله علیه وسلم انه قال: (من احدث فی امر نا هذا مالیس منه فهورد)

یعنی چاچی دمحمد رسول الله صلی الله علیه وسلم په دین کښې نوی کار اضافه کړو هغه کار مردود او قابل دمنلو نه دی او دمسلم شریف په یو روایت کې داسې راغلی دی:

(من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) یعنی چاچی داسې یوعمل وکړ چی څما دطریقی او عمل مطابق نه وی مردود دی.

وفی صحیح مسلم عن جابر رضی الله عنه ان النبی صلی الله علیه وسلم کان یقول فی خطبته یوم الجمعة، اما بعد: فان خیرَ الحدیث کتاب الله و خیرَ الهدی هدی محمّد صلی الله علیه وسلم وشرَ الامور محدثاتها وکل بد ضلالة.

په دغه برخه کی آیاتونه او احادیث زښت زیات دی چی ټول صراحة په دی باندی دلالت کوی چی الله پاك سبحانه وتعالی یقیناً ددغه امت لپاره خپل دین مکمل کړی او نعمت یی ورباندی تمام کړی دی او رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه جهان څخه هغه وخت رحلت وکړ چی دین یی په بشپړ توګه سره ورساؤ او دخپل امت لپاره یی ټول هغه څه چی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاك ددغه امت لپاره داقوالو او افعالو په ساحه کښې مشروع گرځولي ؤ بيان کړل، او داخبره يې واضحه کړې ده چې ټول هغه ډول اعمال اوكارونه چې خلك يې دده درحلت نه وروسته ايجاد کړي او اسلام ته يې منسوب کړي هغه که اقوال وي او که اعمال وي ټول بدعت او مردود دي، ولوکه دغه عمل يې په ښه نيت باندې هم کړې وي.

درسول الله صلى الله عليه وسلم صحابؤو او ددوی نه وروسته نورو اسلامي علماؤ دغه حقيقت درك کړې وو نو ځکه يې دبدعاتو په هکله کرکه او خوف درلوده او ځانونه يې ورنه ساتل، ابن وضاح، طرطوشي ابوشامه او داسې نورو علماؤ چاچې دبدعاتو په رداو دسنتو په اتباع کښې کتابونه ليکلي دي ټولو په دغه برخه کښې بحث او څيړنه کړې ده.

دبرات يعنى دمحفلونو په ترڅ کښې دشعبان دمياشتې دپنځلسمې شپې درناوی او دغه ورځې (دشعبان ۱۵ نيټې) ته دروژې نيولو لپاره اختصاص ورکول دهغو بدعاتو له جملې څخه يو بدعت دی چې دځنو خلکو لخوا رامينځ ته شوی دی، او هيڅ داسې دليل چې داعتماد وړوی دهغي په ثبوت باندي وجود نه لري اګر چي ځني احاديث ددغه شپي په فضيلت کښي وارد دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هغه ضعیف دي ددي وړ نه دي چه اعتماد ورباندي وشي، او کوم احادیث چې په دغه شپه کښې په نسبت سره نوروته دلمونځ کولو دفضیلت په باب وارد دی هغه کرد موضوعی او مختلق دی لکه چې ډیرو پوهانو دیته دخلکو پام اړولی دی روسته به ان شاء الله ددوی دکلام یو قسمت ذکر شي. دشام او بعضونورو سمو دځنو سلفو آثارهم ددغه شپې دفضیلت په هکله شته خود جمهورو علماؤ په دی اتفاق دی چې په دغه شپه کښې خاص قسم مجالس او محفلونه ترتیبول بدعت دی.

او هغه احادیث چې ددغه شپې په فضیلت کښې وارد دی هغه ټول ضعیف دی او ځنی ئی موضوعی هم دی، ددغو علماؤ له جملې څخه یو هم حافظ ابن رجب دی چې په خپل کتاب (لطائف المعارف) او ځنو نورو کتابونو کښې یې دغه ټکی ته په ګوته نیولو سره خلك متوجه کړی دی.

او په ضعیفو احادیث باندی صرف دهغو عباداتو په برخه کښې کوم چې اصل ئی په صحیح دلائلو سره ثابت وی، عمل کولی شي.

اما دشعبان په پنځلسمه په اصطلاح دبرات په شپه کښې دخاصو مراسمو دترتیب او محفلونو جوړولو دثبوت په هکله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم صحیح دلیل وجود نه لری چی ضعیفه احادیث بیا دهغی په ثخنگ کښی مؤثر واقع شی.

دغه ارزښتناکه قاعده شیخ الاسلام ابن تیمیه(رح) ذکر کړی ده، او زه په دغه مسئله کښی دځنو علماؤ اقوال رانقل کوم ترڅو ددلائلو دمخی ددغی مسئلی په باب معلومات حاصلی کړی.

ټول علماء په دی متفق دی چی دخلکو په مینځ کښی دمتنازع فیه مسائلو وړاندی کول دحکم معلومولو دپاره دالله تعالی کتاب او درسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو او سنتوته واجب دی ترڅو ولیدل شی چی دالله تعالی په کتاب قرآن عظیم الشان او درسول الله صلی الله علیه وسلم په احادیثو اویا په دغو دوارو کښی ددغه مسئلی په باب څه حکم دی: که په قرآن کریم او احادیثو کښی او یا په یو ددغو دواړو کښی یی حکم موجود ؤ، نو دادشریعت حکم دی عملی کول یی واجب دی او که چیرته ددی دواړونه مخالف ؤ نو بیا ترك او پریښودل یی واجب دی، او هغه عبادات چی په قرآنِ کریم او سنتو کی دهغی دمشروعیت په باب کوم دلیل موجود نه وی نو بیا خلکو ته ددغه عمل دکولو پلوری دعوت ورکول او خوبائی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانول خوړی لاځه کی، ځکی چی په خپله دغه عمل بدعت دی کول ئی هیڅ جواز نه لری. لکه چه الله ج په سورة النساء کی فرمایلی دی:.

یاأَیُّهَا الَّذِینَ امَنُوا أَطِیعُوا اللّه وَأَطِیعُوا الرَّسُولَ وَأُولِی الأَمرِمِنکُم فَانِ تَنَازَعتُم فِی شَیءٍ فَرُدُّوهُ اِلیَ اللّهِ وَالرَّسُولِ ان کُنتُم تُؤمِنُونَ بِاللّهِ وَالیَومِ الاخِرِ ذلِکَ خَیرٌ وَّ أحسَنُ تَاوِیلاً •

همدارنکه الله پاك په سورت شوری کښی فرمائی:

(وَمَا اختَلَفتُم فِیهِ مِن شَیءٍ فَحُکمُهُ اِلیَ اللّهِ)

او په سورت آلعمران کښی فرمائی:

قُل اِن کُنتُم تُحِبُّونَ اللّهَ فَاتَّبِعُونِی یُحبِبکُمُ اللّهُ وَیَغفِرلَکُم ذُنُوبَکُم[۱] •

بل ځای سورت نسآء کښی الله تعالی فرمائی:

فَلاَ وَرَبِّکَ لاَیُؤمِنُونَ حَتّی یُحَکِّمُوكَ فِیمَا شَجَرَ بَینَهُم ثُمَّ لاَ یَجِدُوا فِی أنفُسِهِم حَرَجاً مِمَّا قَضَیتَ وَیُسَلِّمُوا تَسلِیماً •

په دی برخه کښی آیاتونه زښت زیات دی او ټول صراحة

۱- روایه دوی ته که چیری یی تاسی چی محبت کوی له الله تعالی سره نو ځما متابعت وکړئ الله تعالی به تاسو سره محبت وکړی او ګناهونه به مو درمعاف کړی او الله مغفرت کونکی او ډیر رحم والا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی دلالت کوی چی داختلافی مسائلو حکم دکتاب الله (قرآن کریم) او درسول الله صلی الله علیه وسلم داحادیثو له مخی معلومول واجب دی او بیا پردغه حکم باندی رضا او خوښی څرګندول هم واجب دی او هم دغه دایمان تقاضا ده چی دبندګانو دپاره په کښی هروخت فائده اوګټه ده او داخرت لپاره دکامیابی او سعات سبب دی.

حافظ ابن رجب په خپل کتاب (لطائف المعارف) کښی ددغه مسئلی په هکله دخپل هغه کلام په تعقیب چی مخکښی ذکر شوی دی وائی:

دشام والا څنو تابعینو لکه خالد بن معدان، محکول، لقمان بن عامر، او څنونورو به دشعبا ن دمنځنی (پنځلسمی) شپی خاص تعظیم او درناوی کاؤ، او په دغه شپه کښی به ئی په عبادت کښی ډیره زیاته سعی او کوښښ کولو، او بیا نورو خلکو ددغه شپی دفضیلت او تظعیم په هکله دهغوی پیروی وکړه او داسی ویل شوی دی چی دوی ته په دی برخه کښی اسرائیلی روایات رسیدلی ؤ، اما کله چی په نورو ملکونو کښی ددوی دغه عمل شهرت ؤمونده نو دخلکو ترمنځ په کښی اختلاف پیدا شو، چا ددوی عمل دحجت په توګه ودمنلو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددغه شپې په تعظيم کښې يې دهغوی سره موافقت وکړو لکه دبصرې او نورو سيمو ځنې عابدين شول، ولې دحجاز زياتره علماؤ چې له دې جملې نه عطاء او ابن ابي مليکه هم دې دهغې نه انکار وکړ،او دمدينې منورې فقهاؤ قول چې هغه دځنو مالکينو اوبعضو نورو علماؤ قول هم دی عبدالرحمن بن زيد بن اسلم ئې داسې نقل کوې چې هغوی ويلې دي: داټول بدعت دی اساس نلری. او دشام دعلماؤ په منځ کښې ددغه شپې دعبادت متعلق اختلاف دی او دوه قوله نقل شوی دي:

۱- يو قول دا دی چې په دغه شپه کښې په اجتماعی توګه سره عبادت کول په جماعت کښې مستحب عمل دی لکه خالد بن معدان، لقمان بن عامر او بعضې نورو به په دغه شپه کښې ښه کالې واغوستل، خوش بوی به يې استعمال کړه، سترګې به ئې به رنجو تورې کړې او شپه به ئې په جماعت کښې په قيام (عبادت کولو) تيره کړه اسحق بن راهويه په دغه عمل کښې ددوی سره توافق درلوده او په جماعتونو کښې يې په اجتماعی توګه سره عبادت کولو دشعبان په پنځلسمه شپه (برات) کښې بدعت نه بلل. حرب الکرمانی په خپلو مسائلو کښې دده قول رانقل کړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

٢- يو تعداد نور علماء وائی چی: په دغه شپه کښی دماخستن لمانځه نه بعد په خاصه توګه جماعتونوته دلمانځه ادا کولو، قیصبوویلو اودوعا غوښتلو لپاره دخلکو راټولیدل مکروه دی، اما که په انفرادی ډول سره بدون دکوم خاص ملحوظ نه لکه دنورو شپو په شان نفلی لمونځ کوی کراهیت نه لری، دا دامام اوزاعی(رح) قول دی څوك چی دشام امام، فقیه او پوه عالم ؤو، او ان شاء الله تعالی دا دټولو نه صحیح او حقیقت ته نږدی قول دی. ده دخپل کلام په آخر کښی ویلی دی:

دبرات یعنی دشعبان دپنځلسمی شپی دفضیلت په برخه کښی دامام احمد کوم قول نشته دی او داخترونو دشپو په باب چی کوم دوه روایات دهغه نه نقل دی دهغی نه هم په یو روایت کښی داخترونو په شپو کښی په اجتماعی ډول سره عبادت کول مستحب نه دی کنل شوی ځکه چی درسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو څخه په دی هکله کوم شی نقل شوی نه دی، او په بل روایت کی ئی ورته مستحب ویلی دی هغه هم لدی امله چی عبدالرحمن بن یزید ابن الاسود چی تابعی ؤ دغه فعل ئی کړی ؤ. همدارنګه دشعبان په پنځلسمه شپه کښی دخاص قسم عبادت په باره کښی درسول الله صلی الله علیه وسلم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحابه کرامونه کوم شی ثابت دی صرف دومره قدری ثابته ده چی دتابعینو یوی ډلی کوم چی دشام دفقهاؤ د جملی څخه ؤو داعمل یی کاؤ دحافظ ابن رجب دکلام مقصد پائی ته ورسیده.

دا دده لخوا په دی حقیقت باندی تصریح کول دی چی درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه او همدارنګه دصحابه رضی الله عنهم نه دشعبان دمنځنی شپی دفضیلت په باب کوم ثبوت نشته.

هغه رأی چی امام اوزاعی(رح) اختیار کړی ده او په انفرادی شکل سره یی دافرادو عبادت کولو ته په دغه شپه کښی مستحب ویلی دی او بیا حافظ ابن رجب هم دغه قول غوره کړی دی، داغریب او ضعیف قول دی، ځکه دکوم شی مشروعیت چی په صحیح دلائلو ثابت نه وی نو مسلمان دپاره ددغسی عمل دکولو جواز نشته، ان که هغه یواځی کوی او که دنورو سره ئی په جمعه کوی پټ ئی کوی او که ښکاره ئی کوی، ځکه درسول الله صلی الله علیه وسلم داقول چی فرمائی: (من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) عام دی، همدارنګه دلائل چی په رد دبدعاتو کښی وارد دی او خلك دبدعاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکولو څخه منع کوی عمومیت لری.

امام ابوبکر طراطوشی رحمه الله په خپل کتاب (الحوادث والبداع) کښی ویلی دی: ابن وضاح دزید بن اسلم څخه روایت کوی چی ده وویل: (مونږ دخپلو فقهاؤ او مشائخو نه هیڅ څوك داسی ندی لیدلی چی د شعبان دپنځلسمی شپی خاص قسم اهتمام ته ئی توجه کړی وی او فضیلت ئی ورله بیان کړی وی او نه ئی دمکحول حدیث ته کوم التفات کاؤ او نه ئی دغه شپه په نورو شپو باندی غوره او بهتره گڼله.

ابن ابی ملیکه ته چا وویل: زیادالنمیری وای چی دشعبان دپنځلسمی شپی دعبادت اجر او ثواب دلیلة القدر داجر او ثواب سره برابر دی (فقال لو سمعته وبیدی عصا لضربته، ویئی ویل: که ځما په لاس کښی امسا وای او داخبره می ترینه اوریدلی وائی نو خامخا به می پری وهلی وی، «زیاد» یو قیصه خوان شخص ؤ چی قیصی به ئی بیانولی.

علامه شوکانی رحمه الله په (الفوائد المجموعه) کښی داسی ویلی دی: یا علیُّ من صَلّی مائة رکعةٍ لیلة النصفِ من شعبان یقرأ فی کل رکعةٍ بفاتحةِ الکتاب وقل هو الله احد عشر مرات الاّ قضی الله له کل حاجة... الخ «ای علی چاچی دشعبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پنځلسمه شپه کښې يوسل رکعاتونه لمونځ وکړو او په هر رکعت کښې يوولس ځلې فاتحه (الحمد) او قل هو الله احد (سورت اخلاص) ولولي، ټول حاجتونه به ئې الله پاك پوره کړي» دغه روايت بې له شکه موضوعي دی او رجال يعنې راويان يې ټول مجهول دي. داحديث دويمه او دريمه طريقه هم روايت شوې دی خوټول موضوعي دي او روات ئې مجهول دي او په مختصر کښې ويلي دي: (حديث) (صلوة نصف شعبان باطل) يعنې دغه دشعبان د پنځلسمې (منځنۍ شپې) دفضيلت حديث باطل دی، او په ابن حبان کښې دحضرت علي رضي الله عنه حديث (اذا كان ليلة النصف من شعبان فقوموا ليلها وصوموا نهارها) يعنې کله چې دشعبان پنځلسمه شپه وي نو په شپه کښې يې عبادت وکړئ او په ورځ کښې يې روژه ونيسئ، ضعيف دی او دديلمي او ځنو نورو په نزد باندې موضوعي دي او په درې واړه طريقو کښې يې ټول راويان مجهول او ضعيف دي. همدغه راز دی وای ده دولس رکعاتونو والا روايت چې ديرش کرتې سورت اخلاص لوستل پکښې راغلي دي، او همدارنګه دڅوارلس رکعاتونو والا روايت دواړه موضوعي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفقهاؤ يوجماعت لکه صاحب داحياء دځنو نورو په شمول
او همدارنګه بعضی مفسرين په دغه حديث باندی تيروتی دی
او دشعبان دپنځلسمی شپی دلمانځه متعلق يی په مختلفو طريقو
سره روايتونه نقل کړی دی، حال داچی ټول باطل او موضوعی
دی،او دا دحضرت عائشی ام المؤمنين رضی الله تعالی عنها
دهغه حديث سره کوم چی ترمذی روايت کړی دی او پکښی
درسول کريم صلی الله عليه وسلم بقيع ته تلل او په نيمه شپه
کښی ددنيا اسمان ته درب العزت نزول چی دبنی کلب دميږو د
وړيوو څخه زياتو خلکوته بخښنه او مغفرت کول ذکر° دی
منافات نه لری ځکه چی دخبرو او بحث موضوع دشعبان
دپنځلسمی شپی ددغه خاص قسم صلوت اوعبادت په برخه
کښی ده، سره له دی چی دعائشی ام المؤمنين رضی الله تعالی
عنها په دغه حديث کښی ضعف او انقطاع هم ده، او حديث
دعلی رضی الله عنه چی ددغه شپی دقيام (عبادت) په باب
مخکښی ذکر شو او دتير شوی تحقيق له مخی پکښی ضعف هم
دی ددغه ډول لمانځه دبطلان سره منافات نه لری- انتهی
المقصود-

حافظ عراقی ويلی دی: هغه حديث چی دشعبان دمنځنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ددغه لمانځه متعلق روایت شوی دی موضوعی او په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندې دروغ ویل دي.

امام نووی په کتاب (المجموع) کښې ویلی دی: (الصلوة المعروفة بصلوة الرغائب وهی اثنتاعشرة رکعة بین المغرب والعشاء... الخ یعنی درجب دمیاشتې دلومړی جمعې داولې شپې دماښام اوماخستن ترمنځ لمونځ چې دولس رکعتونه دی او په صلوة الرغائب سره شهرت لري، او دشعبان دمنځنی (پنځلسمی) شپې لمونځ چې تقریبا یوسل رکعتاته دی، دا دواړه لمونځونه بدعت او ناروا دي، اګر چه په قوت القلوب او احیاء علوم الدین کتابونو کښې یې یادونه شوې ده، خو ښکار دادی چې نه په دې څوك وغولیږي او نه په هغه حدیث څوك تیروخوري چې په دغه دواړه کتابونو کښې ذکر شوی دی ځکه چې دا ټول باطل او بې اساسه دي.

او بعضی ائمه چې ددغه مسئلې دحکم متعلق ورباندې اشتباه راغلې ده او ددغه شپو ورځو په باب یې داستحباب حکم کړی دی او رسالې یې لیکلې دي. دا ددوی غلطی ده څوك دې ورباند نه تیرنه وځي.

امام ابوعبدالرحمن بن اسماعیل المقدسی په دې برخه کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازښت ناك کتاب لیلکی دی او ددی دواړو دبطلان په هکله یی پکښی مطالب په ډیر اوچت انداز سره ځائی په ځای کړی دی، دغه راز دنورو علماؤ اقوال زښت زیات موجود دی خو مونږ په دی خاطر چی خبره ډیره اوږده نه شی رانقل مونکړل، او ښائی هغه څه چی مونږ یی مخکښی یادونه وکړه دحقیقت معلومولو لپاره کافی او قناعت بخښونکی وی.

د ذکر شوو آیاتونو نبوی احادیثو او دعلماؤ او پوهانو دتحقیق او کلام څخه دحق پلټونکو لپاره دا په ډاګه شوه چی دشعبان دمیاشتی په منځنی شپه کښی دلمانځه او نورو اعمالو داجراء کولو لپاره مجلسونه ترتیبول، او ورځی له یی دروژی نیولو لپاره تخصیص ورکول دزیاتره علماؤ په نزد باندی بدعت او ناروا دی او په سپیڅلی شریعت کښی د هغی کوم ثبوت او اصل نشته بلکښی داهغه قسم عمل دی چی دصحابه ؤ رضی الله عنهم دزمانی څخه وروسته په اسلام کښی اضافه سوی دی او د الله تعالی دغه قول چی فرمایی: (اَلیَومَ اَکمَلتُ لَکُم دِینَکُم) او په دغه معنی سره نور آیاتونه. او همدارنکه داقول دنبی اکرم صلی الله علیه وسلم چی فرمائی: (من احدث فی امرنا هذا مالیس منه فهورد) او دغه ډول نور احادیث په دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئله کښې او نورو مسائلو کښې دحق پیروانو لپاره کفایت کوی.

په صحیح مسلم کښې دابوهریره رضی الله عنه څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم ؤفرمایل:

(لاتخصوا لیلة الجمعة بقیام من بین اللیالی ولاتخصوا یومها بالصیام من بین الایام الا ان یکون فی صوم یصومه احدکم) [١] .

نو که چیرته په شپو کښې کومه شپه دعبادت دپاره خاص کول جائز وائی نو دټولو څخه دجومی دشپی تخصیص بهتر اوغوره ؤ ځکه د رسول الله صلی الله علیه وسلم دسیئي احادیثو نه دجومی دورځی فضیلت ثابت دی خو کله چی رسول الله صلی الله علیه وسلم دجومی دورځی تخصیص منع کړی دی نو د نورو ورځو تخصیص په طریق اولی سره ناجائز او ناروا دی. بناءً دعبادت لپاره دهیڅ شی تعین او ټاکل جواز نلری مګرداچی کوم سیي دلیل په تخصیص دوخت او زمانی باندی

١- په شپو کښې دجومی شپه دقیام او عبادت لپاره مه ټاکی او په ورځو کښې دجومی ورځ دروژی نیولو دپاره مه تخصیصه وی مګر داچی یوکس مو دجومی نه مخکی ورځ روژه نیولی وی نو بیا ورسره دجومی دورځی روژه نیول باك نلری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود ولري. دليلة القدر او رمضان په مبارکو شپو کښې چې قيام يعني عبادت کول مشروع امر ؤ نو رسول الله صلی الله عليه وسلم دهغی خبرورکړ او خپل امت ته ئی په دغو شپو کښې دعبادت دفضيلت پر باب بيان وکړ او په خپله ئی هم دغه فعل انجام کړ دبخاری او مسلم حديث چې رسول الله صلی الله عليه وسلم پکښې فرمايلي دی: (من قام رمضان ايمانا واحتسابا غفرالله له ماتقدم من ذنبه)[1] په دی باندی دلالت کوی.

نوکه چيرته دشعبان دمياشتی دپنځلسمی شپی يا درجب دلوم‍ړی جومې او له شپه اويا داسراء او معراج د شپی تخصيص د خاصو مراسمو، محفلونو يا دکوم عبادت لپاره جائز او مشروع امر وی نو خامخا به رسول الله صلی الله عليه وسلم خپل امت ته په دغه برخه کښې هدايت ورکړی وای. او يا به ئی په خپله کړی وی، او که رسول الله صلی الله علين وسلم داکار په خپله کړی وی نو صحابه کرامو رضی الله عنهم به خامخا

١- چاچې درمضان په شپو کښې محضی دايمان او ثواب په خاطر قيام (عبادت) وکړ ، نو الله پاك به ورته ټول گناهونه معاف کړی او چاچې دليلة القدر په شپه کښې خالص دايمان او ثواب په نيت عبادت وکړ الله پاك به ورته دټولو مخکنی گناهونو بخښنه وکړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امت مسلمه ته دهغی نقل او بیان کاؤ او پټ به یی نه پریښوده ځکه صحابه کرام د انبیاء علیهم السلام نه بعد بهترین او ناصح ترین د خلکو دی الله پاك دی درسول الله صلی اللهٔ علیه وسلم د اصحابه نه راضی شی او الله پاك دی دوی راضي او خوشحاله کړی.

د علماؤ دکلام څخه چی مخکښې تیرشو دامعلومه شوه چی رسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو رضی الله عنهم څخهدرجب داولی جومی دلومړی شپی او د شعبان د منځنی شپی د فضیلت په باب کوم دلیل نشته نو دا ثابته شوه چی ددغو شپو ددرناوی په خاطر خاص قسم محافل او مجلسونه جوړه ول بدعت او ناروا دی، په همدغه ترتیب درجب اوه ویشتمه شپه چی ځینی خلك ئی داسراء او معراج شپه بولی دعبادت دپاره خاص کول جواز نه لری لکه څنګه چی د تیر شوو دلائلو دمخی ددغه شپی داهتمام په مناسبت محفلونه جوړول جواز نلری، او دعلماؤ سَبِی قول دادی چی دغه شپه پټه ده چاته معلومه نه ده، او چاچی ویلی دی چی درجب اوه ویشتمه شپه د «معراج» شپه ده دایو باطل قول دی او په سَبِی احادیثو کښې ددی کوم اساس نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ. دالله پاك ځخه سوال كوو چې مونږ او ټولو مسلمانانوته په مسنونه طريقو باندې دثبات او عمل كولو توفيق راكړي او دهغو طريقو ځخه مو وساتي چې درسول الله صلى الله عليه وسلم دطريقو پرخلاف دي.

وصلى الله تعالى على عبده ورسوله نبينامحمد وعلى اله وصحبه اجمعين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

التحذير

من البدع

تاليف سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

(c) ketabton.com: The Digital Library

التحذير من البدع

تاليف سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

المملكة العربية السعودية

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بأم الحمام

تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

ت: ٤٨٢٦٤٦٦/٤٨٨٤٤٩٦ فاكس ٤٨٢٧٤٨٩ - ص.ب ٣١٠٢١ الرياض ١١٤٩٧

بشتو

٢٩

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library